

Zakon o potvrđivanju Evropske povelje o lokalnoj samoupravi

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG - Međunarodni ugovori", br. 5/2008 od 7.8.2008. godine.

Član 1

Potvrđuje se Evropska povelja o lokalnoj samoupravi sačinjena 15. oktobra 1985. godine u Strazburu, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Član 2

Tekst Evropske povelje o lokalnoj samoupravi u originalu na engleskom i u prevodu na crnogorski jezik, glasi:

EVROPSKA POVELJA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

(Strazbur, 15. oktobar 1985.)

PREAMBULA

Države članice Savjeta Evrope, potpisnice ove Povelje,

Imajući u vidu da je cilj Savjeta Evrope, veće jedinstvo svojih članica u očuvanju i ostvarenju ideala i principa koji predstavljaju njihovo zajedničko nasleđe;

Imajući u vidu da je jedan od metoda kojim se ovaj cilj može ostvariti postizanje sporazuma na administrativnom planu;

Imajući u vidu da su lokalne vlasti jedna od glavnih osnova svakog demokratskog sistema;

Imajući u vidu da je pravo građana da učestvuju u obavljanju javnih poslova, jedan od demokratskih principa, zajednički svim državama članicama Savjeta Evrope;

Imajući u vidu da se ovo pravo najneposrednije može ostvariti na lokalnom nivou;

Uvjere da upravo lokalne vlasti sa stvarnim odgovornostima mogu obezbijediti upravu koja je i efikasna i bliska građanima;

Svjesne da je očuvanje i jačanje lokalne samouprave u različitim evropskim zemljama značajan doprinos izgradnji Evrope zasnovane na načelima demokratije i decentralizaciji vlasti;

Potvrđujući da ovo podrazumijeva postojanje lokalnih vlasti, sa demokratskim konstituisanim organima za donošenja odluka i visokim stepenom autonomije u pogledu njihovih odgovornosti, načinima i sredstvima putem kojih se ove odgovornosti izvršavaju, kao i resurse potrebne za njihovo ostvarenje.

Složili su se o sljedećem:

Član 1

1. Države potpisnice se obavezuju da će poštovati sljedeće članove, na način i u obimu, propisanim članom 12 ove povelje.

DIO I

Član 2

Ustavni i pravni osnov lokalne samouprave

1. Načelo lokalne samouprave biće utvrđeno u domaćem zakonodavstvu i gdje je to moguće Ustavu.

Član 3

Koncept lokalne samouprave

1. Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i sposobnost lokalnih vlasti da, u zakonskim okvirima, uređuju i upravljaju značajnim dijelom javnih poslova iz svoje nadležnosti i u interesu lokalnog stanovništva.

2. Ovo pravo će vršiti savjeti ili skupštine, sastavljeni od članova koji su slobodno izabrani tajnim glasanjem, na osnovu neposrednog, ravnopravnog i opšteg prava glasa, koji mogu imati izvršne organe koji su njima odgovorni. Ovom odredbom ni na koji način se ne otklanja mogućnost skupštine, referenduma ili bilo kog drugog oblika neposrednog učešća, tamo gdje su oni statutom dozvoljeni.

Član 4

Djelokrug lokalne samouprave

1. Osnovna ovlašćenja i odgovornosti lokalnih vlasti, utvrđuju se ustavom ili statutom. Međutim, ova odredba ne sprečava prenošenja ovlašćenja i odgovornosti na lokalne vlasti za specifične svrhe u skladu sa zakonom. Lokalne vlasti, u zakonskim okvirima, imaju punu slobodu da preduzmu inicijativu u vezi sa bilo kojim pitanjem koje nije isključeno iz njihove nadležnosti, niti dodijeljeno nekoj drugoj istanci.

2. Javne poslove će prvenstveno obavljati oni organi vlasti koji su najbliži građanima. Prilikom prenošenja poslova drugom organu vlasti, trebalo bi uzeti u obzir obim i prirodu posla i zahtjeve u pogledu efikasnosti i ekonomičnosti.

3. Ovlašćenja data lokalnim vlastima, po pravilu će biti potpuna i ekskluzivna. Ona ne smiju biti narušena ili ograničena drugom, centralnom ili regionalnom vlašću, osim u skladu sa zakonom.

4. U slučajevima prenošenja ovlašćenja sa centralnih ili regionalnih na lokalne vlasti, lokalnim vlastima će, u što je moguće većoj mjeri, biti dozvoljeno da prilagođavaju njihovo sprovođenje lokalnim uslovima.

5. Lokalne vlasti će biti konsultovane, u mjeri u kojoj je to moguće, blagovremeno i na odgovarajući način prilikom planiranja i odlučivanja o svim pitanjima koja ih se direktno tiču.

Član 5

Zaštita granica teritorije u nadležnosti lokalne vlasti

1. Promjene granica teritorije koja je u nadležnosti lokalne vlasti, neće biti vršene bez prethodne konsultacije lokalnih zajednica o kojima je riječ, po mogućnosti putem referenduma, tamo gdje je to omogućeno zakonom.

Član 6

Odgovarajuća organizacija uprave i sredstva za obavljanje poslova lokalnih vlasti

1. Ne dovodeći u pitanje opštije zakonske odredbe, lokalne vlasti mogu da odrede sopstvenu unutrašnju organizaciju uprave, kako bi je prilagodili lokalnim potrebama i obezbijedili efikasnu upravu.

2. Uslovi rada zaposlenih u lokalnim organima vlasti, biće takvi da omoguće zapošljavanje kadrova visokog kvaliteta na osnovu zasluga i kompetentnosti; u tu svrhu treba stvoriti adekvatne mogućnosti za obuku, naknade i izgleda za napredovanje u karijeri.

Član 7

Uslovi vršenja ovlašćenja na lokalnom nivou

1. Uslovi pod kojim rade izabrani predstavnici lokalnih vlasti, su takvi da obezbjeđuju slobodno obavljanje njihovih funkcija.

2. Ti uslovi treba da obuhvate odgovarajuću finansijsku nadoknadu troškova, koji nastanu u toku obavljanja funkcije o kojoj je riječ, kao i nadoknadu tamo gdje je moguće, za gubitak zarade ili plate za posao koji je obavljen i odgovarajuću socijalnu zaštitu osiguranja.

3. Sve funkcije i aktivnosti za koje se smatra da su nespojive sa obavljanjem lokalne izborne funkcije, biće određene zakonom ili osnovnim pravnim načelima.

Član 8

Upravni nadzor nad radom lokalnih vlasti

1. Sve vrste upravnog nadzora nad radom lokalnih vlasti, mogu se vršiti samo u skladu sa procedurama i u slučajevima koji su predviđeni ustavom ili zakonom.

2. Svaki upravni nadzor nad radom lokalnih vlasti, po pravilu će imati za cilj samo da obezbijedi usklađenost sa zakonom i ustavnim načelima. Međutim, viši nivoi vlasti mogu obavljati upravni nadzor u pogledu cjelishodnosti vršenja poslova koji su povjereni lokalnim vlastima.

3. Upravni nadzor nad radom lokalnih vlasti, vršiće se na način kojim će se obezbijediti da intervencija kontrolnog organa bude u srazmjeri sa značajem interesa koji se štiti.

Član 9

Finansijska sredstva lokalnih vlasti

1. Lokalne vlasti imaju pravo, u okviru nacionalne ekonomske politike, na adekvatna finansijska sredstva kojima mogu slobodno da raspolažu u okviru svojih ovlašćenja.

2. Finansijska sredstva lokalnih vlasti, biće srazmjerna odgovornostima utvrđenim ustavom i zakonom.

3. Dio, finansijskih sredstava lokalnih vlasti, potiče od lokalnih poreza i taksa čiju visinu oni mogu da odrede u zakonskim okvirima.

4. Finansijski sistemi, na kojima se zasnivaju sredstva kojima raspolažu lokalne vlasti, biće dovoljno raznovrsni i prilagodljivi kako bi im omogućili da se u što većoj mjeri usklade sa stvarnim promjenama troškova u obavljanju svojih poslova.

5. Zaštita finansijski slabijih lokalnih vlasti, zahtijeva uspostavljanje procedura finansijskog izjednačavanja, ili sličnih mjera koje imaju za cilj da isprave posljedice raspodjele potencijalnih izvora finansiranja i finansijskog opterećenja, koje su dužni da izmire. Takve procedure ili mjere neće umanjiti slobodu odlučivanja lokalnih organa vlasti, koju oni imaju u okviru sopstvenih sfera odgovornosti.

6. Lokalne vlasti biće konsultovane na odgovarajući način, o tome kako da im se dodjeljuju preraspoređena sredstva.

7. Subvencije lokalnim vlastima neće biti, koliko god je to moguće, namijenjene finansiranju određenih projekata. Davanje subvencije neće ukloniti osnovno pravo lokalnih organa vlasti, da u okviru svoje nadležnosti imaju slobodu političkog odlučivanja.

8. Radi zaduživanja zbog kapitalnog investiranja, lokalne vlasti imaće pristup nacionalnom tržištu kapitala u okviru zakonskih mogućnosti.

Član 10

Pravo lokalnih organa vlasti na udruživanje

1. Lokalni organi vlasti, imaju pravo da u vršenju svojih dužnosti sarađuju u okviru zakona stvarajući konzorcijume sa drugim lokalnim organima vlasti, u cilju ostvarenja zadataka od zajedničkog interesa.

2. Pravo lokalnih organa vlasti, da pripadaju asocijaciji radi zaštite i promocije njihovih zajedničkih interesa, i da pripadaju međunarodnoj asocijaciji lokalnih organa vlasti, biće priznato u svakoj državi.

3. Lokalni organi vlasti, imaju pravo da pod uslovima predviđenim zakonom, sarađuju sa odgovarajućim lokalnim organima vlasti u drugim državama.

Član 11

Pravna zaštita organa lokalne samouprave

1. Lokalni organi vlasti, imaće pravo da pribjegu žalbi kod suda kako bi obezbijedili slobodno sprovođenje svojih ovlašćenja, i poštovanje principa lokalne samouprave, koji su ugrađeni u ustav ili domaće zakonodavstvo.

DIO II

OSTALE ODREDBE

Član 12

Obaveze

1. Svaka država potpisnica, saglasna je da se smatra vezanom prihvatanjem odredba najmanje dvadeset stavova prvog dijela ove povelje, od kojih će bar deset biti odabrano među sljedećim stavovima:

- Član 2,
- Član 3 st. 1 i 2,
- Član 4 st. 1, 2 i 4,
- Član 5,
- Član 7 stav 1,
- Član 8 stav 2,
- Član 9 st. 1, 2 i 3,
- Član 10 stav 1,
- Član 11.

2. Svaka država potpisnica, prilikom deponovanja instrumenata ratifikacije, pristupanja ili ratifikovanja, obavijestit će Generalnog sekretara Savjeta Evrope o stavovima koje je odobrila u skladu sa odredbama stava 1 ovog člana.

3. Svaka strana može, u bilo koje vrijeme kasnije, da obavijesti Generalnog sekretara da se smatra vezanom bilo kojim stavom ove povelje koji još nije prihvatila u skladu sa stavom 1 ovog člana. Ovakve obaveze date naknadno, smatraće se integralnim dijelom ratifikacije, pristupanja ili prihvatanja strane koja daje notifikaciju, i imaće isto dejstvo sa prvim danom mjeseca koji slijedi po isteku perioda od tri mjeseca, nakon datuma kada je Generalni sekretar primio notifikaciju.

Član 13

Vlast na koju se ova povelja odnosi

1. Principi lokalne samouprave sadržani u ovoj povelji primjenjuju se na sve kategorije lokalnih vlasti, koje postoje u okviru teritorije države potpisnice. Međutim, svaka strana potpisnica može, prilikom deponovanja instrumenata ratifikacije, pristupanja ili prihvatanja da odredi kategorije lokalnih ili regionalnih vlasti, na koje namjerava da ograniči domen primjene ove povelje ili koje namjerava da isključi iz njenog domena. Ona takođe može da uključi nove kategorije lokalnih ili regionalnih vlasti u okviru povelje kasnijom notifikacijom generalnom sekretaru Savjeta Evrope.

Član 14

Pružanje informacija

1. Svaka strana potpisnica proslijedit će Generalnom sekretaru Savjeta Evrope sve relevantne informacije u vezi sa zakonskim odredbama i drugim mjerama koje preduzima u svrhu usklađivanja sa odredbama ove povelje.

DIO III

Član 15

Potpis, ratifikacija i stupanje na snagu

1. Ova povelja je otvorena za potpisivanje svakoj državi, članici Savjeta Evrope. Ona podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili saglasnosti. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili saglasnosti biće deponovani kod Generalnog sekretara Savjeta Evrope.

2. Ova povelja stupit će na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi po isteku tromjesečnog perioda, nakon datuma kada su četiri države članice Savjeta Evrope izrazile svoju spremnost da budu vezane poveljom u skladu sa odredbama prethodnog stava.

3. U pogledu svake države članice koja kasnije izrazi svoju saglasnost, da bude vezana poveljom, ova povelja stupit će na snagu prvog dana mjeseca, koji slijedi po isteku tromjesečnog perioda, nakon deponovanja instrumenata ratifikacije, prihvatanja ili saglasnosti.

Član 16

Teritorijalna klauzula

1. Svaka država može u vrijeme potpisivanja ili prilikom deponovanja instrumenata ratifikacije, prihvatanja ili saglasnosti da navede teritoriju ili teritorije na koje se ova povelja odnosi.

2. Svaka država može kasnije, deklaracijom upućenom Generalnom sekretaru Savjeta Evrope, da proširi primjenu ove povelje, na svaku teritoriju navedenu u deklaraciji. U pogledu takve teritorije, povelja će stupiti na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi po isteku tromjesečnog perioda, nakon datuma prijema takve deklaracije od strane Generalnog sekretara.

3. Svaka deklaracija u vezi sa prethodnim stavovima može, u pogledu svake teritorije naznačene u takvoj deklaraciji, biti povučena notifikacijom upućenom Generalnom sekretaru. Povlačenje će stupiti na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi po isteku šestomjesečnog perioda, nakon datuma prijema takve notifikacije od strane Generalnog sekretara.

Član 17

Otkazivanje

1. Svaka strana potpisnica može da otkáže ovu Povelju u bilo koje vrijeme nakon isteka perioda od pet godina, od datuma kad je povelja za nju stupila na snagu. Šest mjeseci unaprijed daće se obavještenje Generalnom sekretaru Savjeta Evrope. Takvo otkazivanje neće uticati na važenje povelje, u odnosu na druge strane potpisnice, pod uslovom da u svakom takvom trenutku nema manje od četiri takve strane potpisnice.

2. Svaka strana potpisnica može, u skladu sa odredbama iznijetim u prethodnom stavu, da otkáže bilo koji stav dijela I ove povelje koji je usvojila, pod uslovom da ostane vezana brojem i vrstom stavova navedenih u članu 12 stav 1. Za svaku stranu koja, nakon otkazivanja nekog stava, više ne ispunjava zahtjeve sadržane u članu 12 stav 1, smatraće se da je otkazala i samu povelju.

Član 18

Notifikacije

Generalni sekretar Savjeta Evrope obavjestiće svaku državu članicu Savjeta Evrope o:

- a) svakom potpisu;
- b) deponovanju svakog instrumenta ratifikacije, prihvatanja ili saglasnosti;
- v) svakom datumu stupanja na snagu ove povelje u skladu sa članom 15;
- g) svakoj notifikaciji koju primi u okviru primjene odredaba člana 12 st. 2 i 3;
- d) svakoj notifikaciji koju primi u okviru primjene odredaba člana 13;
- đ) svakom drugom aktu, notifikaciji ili komunikaciji koji se odnose na ovu povelju.

U potvrdu toga dolje potpisani, propisno ovlašćeni za to, potpisali su ovu povelju. Sačinjeno u Strazburu, 15. oktobra 1985. godine, na engleskom i francuskom jeziku, od kojih su oba teksta podjednako mjerodavna, u jednom primjerku koji će biti deponovan u arhivi Savjeta Evrope. Generalni sekretar Savjeta Evrope šalje ovjerene kopije svakoj državi članici Savjeta Evrope.

Član 3

Prilikom potvrđivanja Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, Crna Gora će dati izjavu sljedeće sadržine: "Crna Gora u skladu sa članom 12 Evropske povelje o lokalnoj samoupravi smatraće se obaveznom da prihvati sljedeće odredbe:

- član 2;
- član 3 st. 1 i 2;
- član 4 st. 1, 2, 4 i 6;
- član 5;
- član 6 stav 1;
- član 7 st. 1 i 3;
- član 8 stav 1;
- član 9 st. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8;
- član 10 st. 1, 2 i 3, član 11."

Član 4

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SU-SK Broj 01-628/5

Podgorica, 29. jula 2008. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

PREDSJEDNIK,
Ranko Krivokapić, s.r.